

Laisvoji Lietuva

LITUANIA LIBRE

LITUANIA

LITUANIA

URUGVAJUS

Urugvajaus Lietuviu Demokratiniu Organizaciju Delegacija pas Respublikos Prezidenta
Dr. JUAN JOSE AMEZAGA

EXTRA! EXTRA! EXTRA!

DIDELIS VAKARAS

Sestadieni, rugpiuccio (Agosto) 24d. 1946m.

KULTUROS DRAUGIJOJ

Gatvė: Rio de Janeiro 4001 Cerro.

Programa, kuria vadovauja Jaunimo Draugija "VYTIS" — Sudaro:

1 — Juokinga komedija: Pirslys Suvadzio-
tojas. Rizisuaja: S. Bartnikaitis.	3 — Vaiku deklamacijos.
2 — Koncertinė dalis	4 — Linksmus Sokias su GERA MUZIKA.
	5 — Turtingas Bufetas.

Cesna Radio

ADOLFAS ČESNA

Radijo Technikas

Gamina radio aparatus ir taiso senus,
rupestingai ir prieinamomis kainomis.
Parduoda ir išimokėjimui.

Calle SAN FRUCTUOSO 1827

Montevideo

Krautuvė - baras

VIKTORO KUCIAUSKO

Calle PRUSIA 1851, kampas Bogotá

Telefonas: 22 13 26

Villa del Cerro

Didelis pasirinkimas visu rusiu maisto
produktu. — Vietos ir užsienio gerimai.
Kainos ekonomiskos. — Lietuviskas pa-
tarnavimas — Lietuviams nuolaidos

LIBRERIA

ESAS

Geriausiu pasauliniu rasytoju knygos. —
Ivairus popieriai: kartolinas, celofan ir
kt. Rasomieji dalykai ir mokyklu rekme-
nys. — Atvirutes, albumai. Uzsakymus
siunciam ir pastu. Priveza tranvijai:

7, 9, 12 ir 61

ARENAL GRANDE 2533

Tel. 2 772 53

Montevideo

PETRO ir BRONIAUS

Evovlucku

PIENINE — BAR ALMASENAS

Calle BERNA 1860 Villa del Cerro

Telefonas: 22 11 94

Kamionai perkraustymui kiekvienu pa-
reikalavimu, ivairus pieno ir kiti maisto
produktai, vietos bei uzsienio gerimai

PRASAU ATSILIEPTI

Per gerb. Dr. Pr. Bagdanaviciu suzinojes,
kad mano pusbrolis Dr. Vl. Vil mas yra su
juo draugaves ir dabar randasi Vokietijoje,

prasau atsiliepti siuo adresu: Sr. Bolius Ne-
mickas, Calle Rio de Janeiro 4001. Cerro.
Montevideo Rep. O de Uruguay.

— Lituvia Libre —
REVISTA MENSUAL
de
Ciencias, Artes y Letras
Rio de Janeiro 4001. CERRO

EDITADA por la
ASOCIACION CULTURAL
URUGUAY-LITUANIA

Aprobada y reconocida por la
Ley del Gobierno Superior de la
Nación, con la Fases de Jurisdicción
— en el año 1941 —

Órgano oficial y propiedad intelectual
de la misma. Impreso en la
Imprenta Fortaleza

Redacción, Administración e Imprenta
Rio de Janeiro 4001
— Cerro —

Redactor Responsable:
JULIAN JAZAUSKAS

Berna 2347. Cerro

* Administrador

Pedro Korkuzas
Rio de Janeiro 4001
Cerro

Metiné Prenumerata:
Uruguay \$ 1.50 U.
Argentin \$ 4.00 Ar.
Americas \$ 2.00 dol.
Perlas de la administración
nistrativa vardu.
Rašiusys redakcijos vardu.

— Lituvia Libre —
Rio de Janeiro 4001
Cerro Montevideo:
Uruguay.

LAISVOJI LIETUVA

Mėnesinis - Kultūros - Mokslo - Meno - Visuomenės - Kovos - Žurnalas

Metai (Año II) | Montevideo, Liepos · Julio 1946. | Nr. 7 (19)

K Verax

Como los Soviets provocan el exterminio de las naciones

(Continuación)

Imaginémonos ahora de dónde extrajo la gente de Lituania tanto entusiasmo para marchar, abandonando su destruida patria a pie, por caminos otoñales e invernales, varios centenares de kilómetros, con el designio de reconstruir los edificios, fábricas y puentes rusos ... Parecería que, sojuzgadora de Lituania durante siglos, fuera cual tierra santa, parecería que no tuviera gente propia ni prisioneros de guerra para reconstruir puentes, parecería que todos los lituanos en masa hubieran perdido la razón.

Empero el mal sentido de la falacia está claro. Para evitar que a veces no se difundan por el mundo civilizado noticias sobre las caravanas de millares de lituanos dirigiéndose hacia su perdición en Siberia, los ocupantes inventaron las llamadas alegres ayudas del servicio del trabajo, ¡Oh! si los periodistas internacionales vieran, y habiendo visto tuvieran el suficiente coraje como para dar a conocer en la grande prensa mundial, de cómo las columnas de lituanos mávense angustiosamente por las dilatadas e incommensurables planicies rusas, de cómo la gente mortalmente cansada cae en el fango del camino y ya no se levanta más, de cómo los bastones de goma de los enkavedistas hieren las caras, cabezas y espaldas, de cómo en la espesura de los bosques disparo tras disparo arranca la vida a los más extenuados y de cómo los sobrevivientes cumplen penosa esclavitud en las selvas, minas y fábricas siberianas...

Una que otra observación auténtica sobre la suerte de los exilados hemos de citar más abajo, mientras que sobre los aspectos de los viajes hemos de dar fin con el testimonio de una persona que logró salvarse. Trátese de un estudiante de química. Tomado por los Soviets para el servicio de trabajo, dióse cuenta de que en realidad era expatriado a Siberia. Dos columnas de hombres y mujeres por separado, cargando heramientas de trabajo, eran obligadas a marchar más y más hacia el Este. Comprendiendo la gente que estaba siendo desterada, comenzó a protestar. Llovían las mujeres sin haber podido despedirse de sus hijos. Los enkavedistas acompañantes pidieron a la multitud se allegara hasta un bosque, donde les sería dado el trabajo. Cuando la gente se hubo introducido en el medio del bosque fué hecha formar en ajretadas filas por los soldados que abrieron un infernal fuego de ametralladoras y armas automáticas. Cayeron las personas como moscas. Los heridos fueron ultimados en masa con granadas de mano, y los muertos asegurados en el calidad de tal a bayonetazos. Los que lograron huir, fueron cazados por los enkavedistas con ayuda de perros amaestrados. Sólo consiguieron salvarse dos de entre la multitud de miles de personas, uno de los cuales posteriormente se refugió en Suecia. Después de narrado este espantoso hecho de su vida, fué certificado por el estudiante con solemne juramento.

Urugvajaus Lietuviai Aplankė Valstybės Prezidenta Ir Prašė Jo Paramos Lietuvos Laisvei Atstatyti

Jo Ekskencija Urugvajaus Prezidentas
Dr. Juan José Amézaga.

Jo Ekskencija Urugvajaus Viceprezidentas
Dr. Alberto Guani.

SPECIALĖ AUDIENCIJA

Pentktadienį, liepos mėn. 5 d. 1946 m. 18.30 val., Jo Ekskencija Urugvajaus Respublikos Prezidentas Dr. Juan José Amézaga suteikė specialią audienciją Urugvajaus lietuvių demokratinių organizacijų delegacijai, kuri artėjančios Taikos Konferencijos proga, išdėdė Lietuvos Tautos nenuspelnytas kančias totalitarinio ir imperialistinio Sovietų komunizmo okupacijoje, prašė Valstybės Galvą paramos, kad būtų nuimta Dangaus keršto šaukianti rusų neteisybė prieš neutralę, ramią ir darbščią bei niekam pavojaus nesudariusią Lietuvą ir sugrąžinta smurtu išplėsta Jos Nepriklausomybė.

Delegaciją sudarė: Julius Jazauskas ir Petras Korkuzas, nuo Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos ir žurnalo «Laisvoji Lietuva». Dr. Pranas Saciauskas ir Mykolas Svečulis, nuo Urugvajaus Lietuvių Komiteto. Stasys Guda ir Petras Markevičius, nuo Jaunimo Draugijos «Vytis». Jaunimo chorą atstovavo Vytautas Dorelis. Urugvajaus bizonierius ir profesionalus atstovavo: Juozas Ramonas, Petras Zukelis, Aleksandras Miniauskas ir Antanas Jankus. Lietuvius katalikus atstovavo Antanas Stendelis ir Juozas Saurusevičius, o lietuvių dainą bei meną Jonas Mockevičius ir Stasys Stendelis.

Lygiai 18.30 val. lietuvių delegacija įžen-

gė į Prezidentūros Rūmus, kur didžiąjame valstybės aktų salone jau laukė Respublikos Prezidentas su savo adjutantu ir dekanais. Delegacijos pirmininkas Dr. Pranas Saciauskas trumpai pasveikins Urugvajaus Valstybės Galvą perstatė visus dalyvius ir kreipėsi į Prezidentą atitinkama kalba. Savo ilgokoj, turiningoj ir nuodugnai apimančioj Lietuvį Tautos kančias okupacijos ir Jos siekimą atgauti smurtu išplėstą laisvę, Dr. Pr. Saciauskas smulkiai išdėstė tragišką dabartinę Lietuvos padėtį, civilizacijai negurdėtą bolševikų užsiimimą fiziniai išnalkinti lietuvius, masėmis juos šaudant vietoje, masėmis tremiant į Azijos tyrlaukus ir kankinant koncentracijos stovyklose. Plačiau išskino bolševikų pasityčiojimą ir Lietuvį Tautos valios klautojimą su tariamais rinkimais, nes bolševikai tik vieną kompartijos sąrašą teikė, kuriame figuravo raudonosios armijos karininkai ir NKVD pareigūnai atvykę iš gilumos Rusijos kaip lietuvių tautos kandidatai, o patys lietuviai ginklo pagalba buvo priversti balsuoti už okupantus ir jiems ciningai aiškino, kad tai esą «geriausi Lietuvos sūnūs».

Ypatingai vaizdžiai nupasakojo bolševikų teroro metodus, lietuvių paskutinio turto plėšimą vardan sovietizacijos, spartų Lietuvos rusinimą, mažų kūdykių atėmimą nuo tėvų ir gabenimą Rusijon, «liaudies teismus» ir barbariškus bėginklių žmonių kančiamus, kas ir

buvo išaukę visuotinį lietuvių tautos sukilimą 1941 m. birželio mėn.

Baigdamas savo kalbą, vardan Atlanto Deklaracijos ir tų tiesos žmoniškumo, demokratinių laisvių bei visų tautų nepriklausomos egzistencijos idealo, dėl kurio Jungtinės Tautos vedė šį baisų karą, atnešusi žmonijai tiek laimčių ir pareikalavusi milijonus jaunų gyvybių, Dr. Šacikauskas prašė, kad Respublikos Prezidentas išgirstų žudomos Lietuvių Tautos balsą, paremtų jos kovą už nusikratymą totalitarinio komunizmo jėga primestų vergijos pančių ir kad Urugvajus kaip pavyzdingas teisėtumo, demokratinių laisvių bei humanizmo kraštas, paremtų teisingas kankinamos ir naikinamos Lietuvių Tautos pastangas, atstalyti savo Nepriklausomą Valstybę.

Respublikos Prezidentas, atsakydamas į Dr. Šacikausko kalbą ypatingai pabrėžė, kad jam malonūs svečiai Urugvajaus lietuvių kolonijos delegatai, nes jis šią koloniją pakankamai pažįstas kaip darbdavį, ramią, teisingą ir kultūringą iš ko jis turįs sudaręs gražią ir išsamesnę nuomonę apie visą Lietuvį Tautą. Tuo maloniau jam esą susitikti su sveikosios lietuvių kolonijos atstovais garbingais savo senosios Tėvynės mylėtojais, nes tie, kurie brangina ir myli savo seną Tėvynę, jie yra pagėidaujami ir Urugvajui. Tik tokie laikai Urugvajų savo antra Tėvyne, yra lojais jos įstatymams bei tradicijoms ir laisva savo iniciatyva bekurdami šviesesnę sau ateitį, garbingai prisideda prie Urugvajaus pirmynėigos. Nesą lietuviams daug ko sielotis, kad ir jų tarpe randasi linkusių švėtimiesiems vergauti. Tokių turim ir mes urugvajiečiai, bet ši moralio iškreipimo mada, daug blogybių pastėjusi darniam pasaulio tautų bendradarbiavimui, jau yra krizės siūlė.

— Lietuva kelsis Didžiųjų Demokratijų ji nėra niekam padovanota, o jos garbinga praeitis, aukšta Vakarų Europos kultūra ir laisvės metų pasaulį stebinęs visokiaropas Lietuvos progresas ir yra toji teisė, kuri sako, kad jūsų Tauta subrendusi laisvam gyvenimui, kad ji turi būti Nepriklausoma. Tauta, kuri myli ir gina savo laisvę visuomet ras jos kovoje nuosirdžią paramą mano Tautos ir Vyriausybės, nes to reikalauja Urugvajaus tradicinė laisvės ir teisės meilė. Jūsų taip kilnaus troškimo reikalu, aš tarsi su savo vyriausybe, ypač su mūsų kancleriu, kurio dispozicijoj yra visos Tarptautinių Institucijų Urugvajaus delegacijos. Ir Taikos Konferencijoj ir kitur kur iškils jūsų Tėvynės laisvės klausimas, Urugvajus nesivyruojančiai jį gins ir visai pems. — baigė Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas.

Baigus Prezidentui savo kalbą, trumpą žodį tarė — Urugvajaus Lietuvių Komiteto — sekretorius p. Mykolas Svečulis ir Jo Ekscelencijai įteikė Urugvajaus lietuvių kolonijos rezoliucijas, priimtas birželio mėnesio 16 d. 1946 m. „Atenen de Montevideo“ salėse.

Sykiu p. M. Svečulis Prezidentui įteikė ir didžiojo Lietuvos Laisvės Kovotojo, Urugvajaus lietuvių kolonijoj ypatingai mylimo ir populiaraus rašytojo, Kazimiero Čibiro „Verax du stambiusius ir liuksusinius išleistus apie Lietuvos tragediją veikalus: „Lituania entre Fuego Cruzado“ ir „Europa o Gengis Khan“. Jo Ekscelencija pareiškė padėką ir tarsi norėdamas pagyventi susidariusią slėgiančią nuotaiką, užvedė maloniai draugingą su delegacijos dalyviais pasikalbėjimą. Bet čia pat visus apnyko didžiųjų dienraščių korespondentai ir pasigirdo jų foto aparatų tarškėjimas. — Eisime, kitią jų nenusikratysį, — pasakė Jo Ekscelencija ir padėdamas tvarkytis atminčiai nusifotografavo su delegacija.

Audienceja užtruko per 40 minučių ir praėjo ypatingai Lietuvai draugingoj atmosferoj, taigi ir ji savo dailimi tepagreitina Lietuvos kentėjimų ir raudonojo maro slautėjimo užbaigą mūsų žemėj.

R. P.

• Steponas Darius ir Stasys Girenas

Kiekvienais metais, viso pasaulio padorūs lietuviai liepos 17 d. iškilmingai atžymi kaip — Išeivių Dieną, — nes tą dieną tragingai žuvo Vokietijos Solcino girloje didieji Išeiviai, Lietuvos garbė, prastu lėktuvu perskridę Atlanto Vandenyną, mūsų tautos didvyriai. Iškūnai kapinės Steponas Darius ir leitenantas Stasys Girenas.

Didžiųjų mūsų išeivių didvyriškas žygis ir jų kraujo auka tejungia mus visus broliškoni vienybėn ir tepakelia energiją bei ryžtumą šventojai kovai, už pavergtos teriojam s Lietuvos laisvę.

J. E. LIETUVOS RESPUBLIKOS NEPAPRATAS PASIUNTINYS IR IGALIOTAS MINISTRAS PIETU AMERIKAI

Dr. K. GRAUZINIS

Dėl Urugvajaus lietuvių patriotinių organizacijų delegacijos apsilankymo pas Respublikos Prezidenta, Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo reikalu, p. Ministras taip sako:

Buenos Aires, 1946, VII, 9 d.

Urugvajaus Lietuvių Demokratinių Organizacijų Atstovams, Montevideo.

Brangūs Tautiečiai,

Su dideliu idomumu ir malonumu sekiau Tamstu apsilankymą pas Jo Ekscelenciją Urugvajaus Respublikos Prezidenta Dr. Amėzaga, kuriam s. m. liepos 5 d. Tamstos iteiktą savo rezoliuciją, prasant paramos atgai-

vinant Nepriklausoma Lietuva, ir iteiket ispaniskas knygas apie Lietuvą. Sis kilnus patriotinis Tamstu žygis už Lietuvos laisvę liks kaipo vienas is gražiausių ir reiksmingiausių Urugvajaus lietuvių kolonijos istorijoje ir susilauks pritarimo visoje Lietuvių Tautoje.

Nuosirdziai sveikindamas Tamstas už si žygi, linkiu geriausio pasisekimo tolimesneje bendroje mūsų kovoje už savo Tėvynės laisvę.

Dr. K. Grauzinis

Lietuvos Ministras.

Danijos Lietuviai

Hortensia Bartnikaitė

Jauna, bet dideliu gabumu musu kolonijos pianistė, vaidintoja ir deklamatorė, kuri "Išeivių Diena" minint nustebino žiurovus savo principais ir sudėtingos roles, ypatingai geru suvaidinimu, dramoje "Lietuvos Didvyriai".

Nors ji pirma syki pasirodė lietuviskoje scenoje, bet žiurovų neapyle ne darniai artistiniu vaidinimu, nė lietuvių kalbos grynumu nė, pagaliau, roles pergyvenimu. Dazniau, vis dažniau Hortensia reikalinga musu neturtin-gose scenose.

DANIJA' KRYPTA I VAKARUS

Praeitū metu vasara, visur tebegarbinant bolševikus, kaipoj alijantu sąjungininkus ko-voje, prieš nacizma, musu pabėgėlių padėtis Danijoje buvo itin nepavydėtina, nes i mus visur žiūrėjo kaip i nacius ir nepageidaujamus asmenis. Tokia padėtis tesėsi mazdaug metus laiko, ypatingai ji buvo aštri šiu metu pradžioje, kuomet D.R.K. pasalinu itaku spaudžia-mas, uždarė pabėgėlių Komitetus ir sustobdė kito kia veikla. Taciau paskutiniu laiku padė-tis ir nuotaikos rodo tendencijos kitėti mums palankia prasme.

Laiko begyje, Danijos viesoji ir oficialioji opinija galutinai isitikino bolševiku agres-i-niais tikslais ir nuolat varoma per savo agen-

tus propaganda svetimosė valstybese. Pa-vyzdžiui, geguzes men. beveik dvi savaites te-sesi bemaz visuotinis streikas. Spaula kaltino komunistus. Ypatingai astriai pries komunis-tus pasisake vienas is itakingiausių dienrašciu "Nationaltidende", kuris danzai savo skyltise kela ir Lietuvos laisvės reikala.

Tokiu ir panasiu faktoriu itakoj keiciasi atsinesimas ir pabėgėlių atzvilgiu. Jau susilau-keme ir konkrečiu davinii, butent, socialinės ministerijos ir Danu Raudonojo Kryžiaus pat-varkymais pabėgėliai jau, neblaikomi inter-nuotais asmenimis. Visiems pabėgėliams su-teikiama teisė dirbti ir laisvai privaciai gy-venti, kas anksčiau buvo grieztai draudziama. Visi sie esminiai pasikeitimai rodo kaip toli Danija atsiorientavo nuo bolševiku ir galima spēlioti, kad ji siuo keliu eis ir dar toliau.

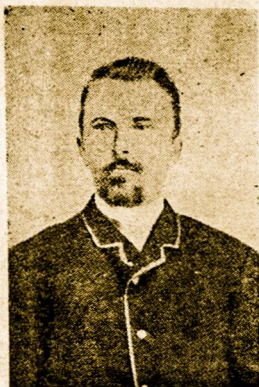
PASIKEITIMAI DANIJOS LIETUVIU VADOVYBEJE

Visus metus laiko su dideliu atsidavimu dir-bes pabėgėlių reikalais adv. M. Brakas, isvyko amerikieciu tarnybon i Vokietija, kur dirbs atsakingose ir svarbiose pareigose. M. Brakas dar pries Vokietijos kapituliacija pradėjo dirbti Danijoje esanciu lietuviu organizavimo ir surinkimo darba. Tuoj po kapituliacijos sudarė is itakingu asmenu danu - lietuviu komiteta ir Pabaltės Komiteta, o vėliau ir Lietuviu Komiteta. Vi suose siuose komitetuose iki ju uždarymo jis buvo veikliausias asmuo. Isvy-kusio M. Brako vietoje pareigas eis dipl. ekon. A. Sakavicius.

KONCERTAS ALIJANTU KARINEI MISIJAI

Geguzes men. 24 d. lietuviu akad. lageryje, Vedbaeke, lankesi alijantu karines misijos, pabėgėlių reikalams tvarkyti skyriaus vado-vybe. Sia proga lietuviai surengė nemine pro-grama, kurioje pasirodė misrus oktetas, tauti-niai sokiai ir vyrų choras. Sveciams labai pa-tiko liet. tautiniai sokiai ir skambios vyrų choro dainos. Atsisveikindami garbingi sveciai stebejosi pabėgėlių energija ir kviete nepa-mirsti, svetimosė salyse gyvenant, graziu savo tautos tradiciju. Sveciams buvo ietakta Amer. Liet. Kongr. angliskos rezoliucijos.

V-is.

MARTYNAS JANKUS

Mazosios Lietuvos Patriarkas, — Ausros —
išleidimo metu.

VOKIETIJOJE MIRE AUSRININKAS MARTYNAS JANKUS

Musu korespondentas iš Vokietijos praneša: "Tolimoje Vokietijos siaureje mire šiu metu gegužės 23 diena 88 metu senelis ausrininkas, Mazosios Lietuvos Patrijarkas ir kovotojas dėl Lietuvos teisiu — Martynas Jankus. Tai paskutinis ausrininkas, visa savo gyvenimą paaukojo dėl Lietuvos, pradejęs dėl jos kovoti dar caru laikais. Paskutinis ausrininkas mire dideliame skurde ir toli nuo tėvynės. dideliame kuno ir sielos skausme.

Gime Martynas Jankus 1858 metais netoli Tilzės, prie Nemuno, gražiame Bitėnų kaime, prie pat Rambyno kalno. Šio kalno amžinosios lietuviškosios ugnies saugotoju Martynas Jankus išbuvo visa savo gyvenimą su mazomis išimtimis, kurios priklausė jau ne nuo jo valios.

1883 metais, susvitus lietuviškai "Ausrai", Martynas Jankus, paragintas didelio Lietuvos ir lietuvių tautos bėgimo Jurgio Zauerveino, stoja į darbą už Lietuvos sviesesnę ateitį. Netrukus jis tampa artimu dr. J. Basanaviciaus bendradarbiui ir vienu pirmųjų "Ausros" darbuotoju. Šalia to, jis paraso ir išleidžia savo lešomis net apie 20 lietuviškų knygelių, kurios anuo metu suvaidina dideli vaidmenį. Už savo kūs buvo nuolat persekiojamas vokiečių žanlietuviska ir patrijotine veikla, Martynas Jan-

daru ir net apie 10 kartų, suimtas ir kalintas.

Nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje Martynas Jankus pasireiskia kaip gabus ir drąsus politikas Klaipėdos krasto reikaluose, už ką vėliau naciai jį ypatingai persekiojo. Net jo garbei pastatyta Karo Muziejaus sodyboje paminkla drastiškai išvercia...

Savo veikla Martynas Jankus visada buvo nuosirdus ir tiesus. Jam teruėjo tik Lietuvos reikalai. Materialiniu išskaičiavimu neturėjo, o, priešingai, net jo ukelis buvo išvaržytas iš varžytinių, kad padengus skolas, padarytas beleidžiant "Ausra" ir kitus lietuviškus leidinius. Šis idealistinis bruožas žymi jo visą veiklą.

Martynas Jankus kaip ir kitas didelis lietuvių tautos sunus Jonas Sliupas mire istreimė. (Kaip žinome Jonas Sliupas mire 1944 m. Berlyne). Palaidotas netoli Danijos gražiame Flensburgo mieste. Laidotuvese dalyvavo visa Flensburgo lietuvių kolonija, prisimindama, kad Didžiajam paskutiniam Ausrininkui nebeteško sulaukti laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos, dėl kurios jis kovojo daugiau kaip 60 metų. Ir tik maza laiko tarpa jis tegalejo pasidžiaugti tos kovos laimejimu: musu tėvyne Lietuva užgriuvo dar karta nelaime iš tu pačių rusų puses, tik daug žiauresnė ir baisesnė nei anomis "Ausros" dienomis.

Mes tikime, kad tiek Martyno Jankaus, tiek Jono Sliupo musu tautai brangius palaikus galėsime pargabenti į Vilnių ir palaidoti juos ten, kur jie to nusipelnė — šalia dr. Jono Basanaviciaus, musu Didybės ir Nepriklausomumo simbolio.

M. K."

DRASINANTI SVEIKINIMAI

Ateneo akto ir lankymosi pas Respublikos Prezidentą progą, Urugvajaus Lietuvių Demokratiniu Organizacijų Vadovybė dar gavo drasinancius sveikinimus ir linkėjimus, kad Lietuva greičiau nusikratytų okupacijos ir sekančių asmenybių.

J. E. Montevedeo Arkivyskupo Dr. Antonio Mária Barbieri, iš Vatikano Nuncijaus Vyskupo Alberto Levame, iš Didžiosios Britanijos Ambasadoriaus Mr. Gordon G. M. Vereker, iš Jungtinių Amerikos Valstybių Ambasadoriaus Mr. William Dawson ir k.

Be situ garbingų vyrų, Urugvajaus lietuvių pastangas dėl savo tėvų žemės laisvės sveikino visa eilė žymių Urugvajaus politikų, visuomenės, spaudos ir mokslo atstovų.

TURIME PAAISKINTI

P. Amerikos lietuviai žino, kas tas "Balsas" ir jo liudnai pagarsėjęs redaktorius Norkus. Apie "hombre perdido", kaip sakoma, komentarai nereikalingi. O kitu saliu lietuviu informacijai del visko galime pakartoti adv. R. Skicipio nesaliska nuomone, savo laiku pareiksta gerai susipazinus su "pazangiuoju" paskvilui: "Kaip pats redaktorius, taip ir jo laikrastis labai menkos etikos. Gali parasyti didziausia mela, smeizta, kad tik jo laikrasciui (ir leidejo smuklei. Red.) butu kokios naudos. Is esmes tai nesvarus, asmeniskam pelnui skiriamas laikrastukas".

Mele, smeiztuose, santaze jis vartoja tipiska "draugu" metoda: tiesa vadina melu, o melustiesa. Pats budamas zemiausios rusies porno grafininkas arba, kaip jis sakosi, nepraustauburnis, N. visus kitus tokiais noretu matyti. Mat, kuo pats kvep... Mes remiamies faktais, jis keiksmazodziais. Iseikvojes visa keiksmazodziu zodyna. "B". nuosirdzia musu zurnalo lietuviska linija jau eme pravardziuoti porno-

grafija. Jei Norkus nori suprasti sio zodzio tikraja prasme, tepasvarsto jis savo paties visiems zinomus kai kuriuos paprocius...

Ka "Laisvoji Lietuva" skelbe ir skelbs, tai ji dare ir darys tik pagal dokumentacija. Toliau esantiems lietuviams patariame buti atsargiems su tuo, kuris nesiskaito su jokiomis priemonemis, kuris dar vakar pirsio lietuviams sovietiskus pasus ir siandiena tebekvieciamas i komunistinius "kongresus". Neturetu geros valos lietuviu klaidinti. "Balse" daugiau manevravimo, kaip nuosirdumo sumetimais karts nuo karto iterpti lyg ir patriotiski sakiniai, o taip pat ir Amerikos sektantu doleriais apmokami "religijos aiskinimai".

Jo vyriausia taisykle linkiotis i visas puses, sedeti ant daugelio kedziu, kad tik nors vienu pezu daugiau pelno. Tuo tikslu jis juodina kiekviena kita P. Amerikos lietuviska laikraستي, komunistinius betgi vadina kolegomis! Lygiai jis cia nepakencia tvirtu, aiskiu isitikinimu veikliu lietuviu inteligentu, kurie, mat, kludo jo taip megstama vandens drumstima.

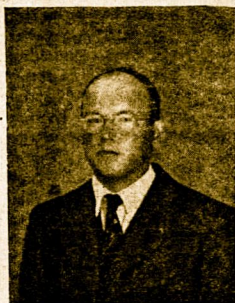

Ateneo de Montevideo Aktas

Lietuvos Gedulo Dienos minėjimo, ivykusio sekmadienijje, birzelio mėn. 16 d. 1946 mt. an-

troji dalis publikos. Virsuje matomas minėjima organizaves prezidiumas ir zymus sio krasto kalbetojai.

Kazimieras Cibiras-Verax

★

Savo gausia ir svaria plunksna pasekmingai ginantis Lietuvos Nepriklausomybės byla Pietų Amerikos spaudoje.

Du stambiauosius jo kurybos veikalus "Lituanía entre Fuego Cruzado" ir "Europa o Gengis Khan", Urugvajaus lietuvių kolonijos delegacija iteikė Respublikos Prezidentui, kai ji lankė Lietuvos laisvės reikalui.

Marcelė Markevičiūtė ir Bronė Cernauskaitė

Susipratusios ir rimtos lietuvaitės, kurios pažinusios kilnu vytičių veikimą, pacios stojo į jų eiles ir bendrai su kitomis vytičėmis pasekmingai dirba savo organizacijos ir Lietuvos labui.

Kaipo aktyvės organizacijos ir scenos darbuotojos, jos yra gražus pavyzdys visoms gero vardo ir rimtoms lietuvaitėms, kad galima daug padaryti atėjus į organizaciją dėl savo kolonijos ir Lietuvos.

Edvardas Grėbliūnas

★

Pagarsėjęs musu kolonijos deklamatorius, vaidintojas ir vienas iš energingiausių "Vyties" organizacijos veikėju, kuris "Išeivių Diena" minint, ypatingai gambiai ir artistiniai suvaidino Edmundo rolę, dramoje "Lietuvos Didvyriai". Sveikinam nauja, bet daug musu kolonijai zadancia scenos pajėga.

Alba Grigaitė

★

Musu kolonijoje placiai pagarsėjusi dainininkė, vaidintoja ir patriotinio darbo rėmėja, kurios tėvelis Feliksas Grigas ir svogeris Alfonsas Klimas yra žymus Kultūros Draugijos darbuotojai.

★

Panelė Alba neseniai turėjo pakelti sudėtingą apendecito operaciją, bet ji laimingai praėjo ir ligoninė baigia stiprėti tėvėliu namuose.

PATRIOTINES LIETUVIŲ VISUOMENES DOMEI

Sugedus spausdinimo minervai, kuri dėl tam tikrų aplinkybių teko perleisti pavieniams asmenims ir žurnala beįgti linotipų, piktos valios žmonės iš to daro savotiškas išvadas ir kaip visuomet imasi sleidimų nebutu prasiimanymu kolonijoje, kad tuomi pakenkus rimtam darbui ir patarnavus okupantams.

Mes perspėjam geros valios lietuvius, kad jie nepasiduotų patamsio didvyrių gandams, nes žurnalas eis kaip iki šiol ejes ir jo sekantis numeris išeis reikiamu laiku, kad paskui normalieji eitu nūstatyta data. Jis tik dabar bus suvystovesnis, rimtesnis, svaresnis ir savo paskirti atliks garbingai.

Kaip musu kolonijoje, taip ir mums kaimyninėse valstybėse dar netruksta nuosirdžių lietuvių ir geru patriotu, taigi galim ramiai testuoti savo darbą, nes be lietuviško spausdinto žodžio niekad nepasiliks Pietų Amerikos lietuviai. To reikalauja musu darbas, musu Tautos laisvė ir ta mes bendromis jėgomis tesesime, nežiurint, kad net kai kuriems diplomatomams, kurie kisai i musu kolonijos reikalus, remia priešlietuviška veikla, tas ir labai nepatiks. Nepakenks tam nei maza, skandalingai nusivėikusi grupelė, kuri visuomenės darba ir kultūrą suprato tos pacios visuomenės centu pasisavinimu.

Redakcija

REDAKCIJOS ATSAKYMAI:

Z. U-ai. Aciu už vertingus rastus. Jais mes laisvai pasinaudojame. Neuzmirskite mus ir toliau.

K. J-ai. Paieskojimus visuomet ir nemokamai talpinam. Siuskite kiek ju turite.

D. M-ai. „Nauji Papugos“ mums netinka. Per daug asmeniskumo. Kad iš ju nieko neišeis, tai ta visi žino. Neverta kalbėti apie seną kepturę, kad ir su nauja zvaigždute.

J. B. Sui. Jusu strapsni apie tai, kaip Norvegijos Argentinoje „veikia“, kokių reikalų jis turejo su baltosiomis vergėmis, kaip savadavo jurininkus su lietuvaiteimis, kaip platinio pornografinius atvirukus ir panasiai, padejome ir archiva. Musu patriotinės kovos žurnalas turi daug svarbesnės ir vertingesnės medžiagos.

V. V-ai. Tai policijos, o ne laikraščio reikalas. Netalpinsim.

Bendrai darbiams. Kuriu rastai, dėl vietos stokos ir musu kolonijai aktualiu reikalu, netilpo situose numeriuose, tilps artimiausioje ateityje.

PAIESKOJIMAI

Lietuviai studentai Italijoje, studijuoją Bolivijos Universitete, nieko nežina apie savo gimines ir artimųjų siuo norėtu susirasinėti su brangiais tautieciais kituose užjūrio krastuose.

Bartasius Stasys,
Budrys Jonas,
Mikalcius Juozas,
Paskauskas Jonas.

Ju adresas sekantis:

Displaced Persons Camp Nr. 1.

B o l o g n a .

Via Cerene 2.

Italy.

Ona Sarkiene-Grybaite, paiesko savo puseserių Paulinos ir Teresės Daujotaicių, gyvenanciu Argentinoje, taip pat pusbrolio Jono Daujoto, gyv. Argentinoje.

Bronė Zaronskaitė, paiesko savo brolio Jono Zaronsko, gyvenancio Argentinoje.

Ahtanina Nainytė-Gelazienė, paiesko savo giminių Elenos Bukienės-Papeliuckaitės ir Kunigundos Kaniusaitės, gyvenanciu Argentinoje.

Antanas Rackauskas, gyvenas Urugvajuje, paiesko savo pusbrolio, Lietuvos armijos karininko Vlodo Jancausko, gyvenancio Vokietijoje.

Dėl adresu kreiptis redakcijon.

NAUJI DRAUGIJOS NARIAI

Paskutinėmis dienomis Kultūros Draugijon įstojo šie nauji nariai:

Jonas Mockevicius, E. Limontas, Dr. Pranas Sacikauskas, V. Sadauskas, P. Protasas, P. Kersevičius, Aleksandras Miniauskas, Boliūš Laucius, Regina Mnetaitė, Hortensia Bartnikaitytė, Alfonsas Bartasiūnas.

Sveikinam naujus lietuvių kultūros darbuotojus tarp išėvių ir kviečiam kitus pasekti juos.

Sekretorius.

PATAISOM

Praėjusiame „Laisvosios Lietuvos“ numeryje, rasytojo p. K. Cibiro-Verax sveikinimo telegramoje, per redakcijos neapsižiurėjimą pasiliko nemaloni klaida. Kur pasakyta „kavodami laimesime“, turi būti sakoma: „kovodami laimėsime“.

Lietuvos Konsulato Brazilijoje

gatvės numeris turi būti 477 o ne 447. Už nemalonią klaidą labai atsiprasome skaitytojams.

Redakcija.

Religinis Puslapis

Tvarko: kun.

STANISLOVAS GRIAGALIUNAS

KALBA BEDIIEVIAI

Didieji mokslininkai ir visuomenininkai, prągarsėje kaip religijos priešai, savo rastuose dažnai pareiskia savo tikrą ir nuosirdų isitikinimą: tikėjima i Dieva. Tikroji tiesa paaiskeja tik susikaupimo ir sviesos valandėlėse. "Bedieviu" mokslininku saprotavimais galėtume pagrįsti beveik visas tikėjimo tiesas. Siaja proga rupi DIEVO BUVIMAS.

VOLTAIRE: "Jeigu rumai prileidžia arki-tekta, tai kodėl gi pasaulio buvimas neturėtų prileisti Aukščiausiąja Isminti? Kuris augalas, gyvulus ar zvaigždė neturi antspaudo To, kuri Platonas vadina Ąmzinuoju Geometru?"

Pastaba: geometras, geometrija, tai graikiskos kilmės zodis reiskias žemes — pasaulio matavima, tvarkyma ir t.t.

ROUSSEAU: "Viena knyga yra visiems atskleista, tai Gamtos knyga. Sioje didelėje ir gilio prasmės knygoje as ismokstu tarnauti jos Autoriui. Kas jos neskaito, nėra pateisinamas, nes ji kalba visiems suprantama kalba".

"Pasaulio judėjimo arba gyvybės pirmoji priezastis nėra medžiagoje. Medžiaga judėjima tiktai priima ir perduoda, bet jo negamina. Medžiagos begalinio priezasciu eile yra nesamone".

MONTESSQUIEU: "Ar begali buti didesnė nesamone, kad eilė aklu priezasciu isduotu protingas butybes?"

LE DANTEC: "Nuosekliu bedieviu bendruomenė yra neimanoma... Daleiskime bendruomenę sudaryta vien tik is bedieviu, norincu irodyti bedievybės praktiskuma. Sioji bendruomenė tikrai baigtusi zmogzudzsciu epidemija".

DAYLE: "Bedievybė yra ne kas kita, kai juokingas iskripimu ir priestaravimu misins".

LIETUVISKAS NUOTYKIS: Keletas lietuvininku viename Montevidėjaus bare girksnoja vyna. Antanas K. uzveda kalba apie religija, tvirtindamas, kad jis netikis i nieka ko nematas savo akimis. Jonas P. i jo kalba visai nekreipia dėmesio. Tada Antanas savo isitikinimus pasakoja kitiems. Tuo tarpu Jonas paskubina igerti "mokytojo" vyna. Kai sis atsisuka i savo vyna, bonka jau buvo tuscia. „Johai, tu isgėrei mano vyna", sako pirmajam. Jonas klausia: "Ar matei"? "Ne", atsako

Antanas. "Taigi, jeigu nematei, tai, salug savo isvadziojimu, turi ir netikėti". Visi draugai praplumpa juoku.

VISUOMENES DOMEI

Tragingai zuvus geram lietuviui ir garbingam patriotui Vladui Igorui, jo palaidojimo ir kapo papuosimo islaidoms, p. Alfonso Bartasiuno rūpesniu buvo padaryta rinkliava ir velionis tinkamai palaidotas. Tam tikslui auokoje sie tautieciai:

A. Zauklis 50 ct., V. Luksis 50 ct., V. Levickas 1 peza, Pr. Ribokas 50 ct., Zabulevicius 50 ct., Gustavas 50 ct., A. Godas 1 peza, Ą. Mikėnas 50 ct., J. Lalis 50 ct., Danutė 1 peza, A. Jejertas 1 peza, J. Fejertas 1 peza, Petras Korkuzas 1 peza, S. Pagarauskas 1 peza, V. Luksas 50 ct., P. M. 50 ct., A. Rauluskeviciene 30 ct., Ą. Kazlauskas 50 ct., P. Maksvytis 20 ct., V. Tautkus 50 ct., B. Kaupas 50 ct., J. Ceikus 50 ct., Ąles. Žilinskas 20 ct., J. Pinkevicius 30 ct., P. K. 30 ct., D. Aleksandravicius 30 ct., P. Klonis 50 ct., J. Remeika 50 ct., Ą. Uza 15 ct., L. K. 20 ct., R. V. 50 ct., Kondratėnas 20 ct., J. G. 20 ct., M. de Rakov 20 ct., A. J. 20 ct., P. Lalis 20 ct., Ąna 50 ct., Jose 10 ct., D. Linskis 1 peza, A. G. 50 ct., J. Matiecius 1 peza, M. Balaisis 25 ct., Vaitkevicius 25 ct., J. Kasius 50 ct., Svetikas 25 ct., K. Sauciunas 25 ct., Ą. Linkus 25 ct., V. Kuciauskas 50 ct., Vitalius 20 ct., Ą. Leveika 20 ct., J. Baksa 25 ct., Simanskas 20 ct., Alfonsas Bartasiunas 2 pezu, Ą. Kairiuk 50 ct., Ą. Bielinis 1 peza, Gendrenas 1 peza, J. Leonauskas 30 ct., G. Bajorunas 1 peza, D. B. 50 ct., A. Janelis 50 ct., J. Lapasinskas 50 ct., V. Pazinas 50 ct., Ą. Gastan 50 ct., C. de Castal 50 ct., Ą. Balkus 1 peza, V. Likeikis 50 ct., Z. Vasiliauskas 50 ct., V. Valiunas 50 ct., P. Ribokas 50 ct., Ą. Cesna 2 pezu, V. Lukšas 1 peza, P. Milkintis 1 peza, Lavickas 15 ct., V. Treigis 50 ct., C. L. 50 ct., P. Totilas 50 ct., Snapsinskas 50 ct., J. Uzas 50 ct.,

Viso auku lapais surinkta is lietuviu \$ 48.47. Is Kanaproles darbininku \$ 119.03. Bendrai surinkta \$ 167.50.

Laidojimo islaidos: Cocheria, vainikas ir kapo sutvarkymas: \$ 181 pezas. Trukuma \$ 13.50, apmokejo Alfonsas Bartasiunas.

REPORT.

LIETUVIS URUGVAJUJE

ISPUDINGAI PAMINEJO

Pilkoje musu iseiviskojo gyvenimo pedangėje retai suspindi tikrai lietuvisko dvasios poilsio ir didesnio patriotinės visuomenės susibūrimo prosvaistė, bet toki, karta buvo ir pas mus. Ji ivyko liepos 20 d., arba kai minėjome "Iseivių Diena", kuri ir savo programa ir skaitlingu rinktinės lietuviu visuomenės suėjimu, buvo gyvu pavyzdziu, kad mūsų kolonijoj dar gyva lietuviybės dvasia.

Visi dalyviai issinesė neuzmirstamus ir lietuviskus ispudzius is taip ispudingai ir gyvai suvaidintos, didelės bei specialiai tai dienai parengtos dramos "Lietuvos Didvyriai". Jos meniskoji pusė ir pats pastatymas visu buvo ypatingai pastebėtas ir ivertintas, kaipo mūsų kolonijos scenos veterano ir zymaus vaidylos p. St. Bartnikaicio sumanios rankos nuopelnas, kuris si veikala ypatingai trumpu laiku ir su jaunais bei dar neigudusiais artistais taip tinkamai prirengė, kad gyvo vaidinimo, savo roliu supratimo, aiskios tarenos, tinkamu judesiu ir dramatinio pergyvenimu gali pavydėti ir seni profesionalai. Pastebėtina, kad nors pirma syki pasirodziusi lietuviskoj scenoj, bet ypatingai artistiniai ir daug zadanciai uzsirekomendavo Hortensia Bartnikaityte, kaip ir jos partneras Edvardas Grėbliūnas. Tai jau neabejotini, rimti ir svarios pajėgos artistai. Tikėsimė juos pamatyti dramatinio Parnaso virsūnej. Jiems nepasidavė Stasys Stendelis ir Vytautas Dorelis, sudarydami psichologini kontrasta tarp bolsevikio leitenanto ir lietuviu partizanų vado. Jie sudarė pilnus ir gyvus tipus. Idomus, gyvas ir originalus buvo Ignacio, kurio role vykusiai atliko Jonas Vuljevas. Nepamainomai vaidino Lietuvos Dvasia Marcelė Zvaliauskaitė, tik gal jai reikėjo kiek tirkamesnio apdaro, kas būtų sudare stipresnį ispūdį. Vytautas Riauba sudarė grazu, rimto, senovės isikibusio ir be "pono" nieko neimanancio tėvo tipa. Nors dar tik pradedanti scenoje dalyvauti Bronė Cernauskaitė, bet pasirodė labai graziai ir artistiniai. Jei padirbės, pasilavins, nėra abejonės, kad is jos mūsų scena susilauks gabios artistės, kaip ir is Leono Stendelio, taip graziai suvaidinusio lietuviu

partizano role. Jonas Stendelis buvo nepamai nomas savo rolėje. Jis ja atliko visu simtu artistiniai ir ispudingai.

Ypatingai svečiams patiko koncertinė sven-tės dalis. Dėl jos didelio kredito priklauso Dorelini ir Perelló, kuriu vadovybėje taip darniai buvo sugiedoti abiejų tautų Himnai ir kelios lietuviu liaudies dainos.

Sia dali nepaprastai pagrazino, jautriai pa-deklamuodama Gutkaimiskio eilerasti "Darius ir Girenas", Hortensia Bartnikaitytė, kuri taip pat sklandziai paskambino ir Lietuvos Gedulo Marsa. Kaip visuomet gilu jausmu ir dvasios dinamika deklavavo ir Edvardas Grėbliūnas eilerasti "Lietuvis". Programa baige muzikas R. Perelló, paskambindamas kelis klasinės muzikos numerius.

Sokejai ypatingai liko dėkingi gerb. Napoleoni Budreikai, kurio vadovaujamas orkestras nepailstamai ir meniskai grojo tautinius bei modernius sokius.

Minejimas kaip niekad praejo lietuviskai ir pavyzdingoje tvarkoje. Visi skyresi patenkinti ir prase daugiau tokiu parengimu.

Ponia Bartnikaityne, kuri si dideli veikala sufleravo, bet rado laiko ir paruose artistams lietuviskas uzkandas, o jos ir sudarė ta lietuviskai seimynine nuotaika tarp artistu, kurios buvo galima pavydėti nuosaliečiams. Reikejo matyti ta grazia ir drauginga dvasia, kuri riso musu jaunuosius scenos darbininkus su ponais Bartnikaicais, kad ta reikiama supratus ir ivertinus. Gal tik tokiu lietuvisku ir draugin-gu keliu ir einama prie dideliu dalyku.

HOMOS.

AKTUÁLUS STRAIPSNIAI

Buenos Aires dienrastis "El Pueblo" vienintelis taip drasiiai ir rimtai demaskuoja komunizmo ziaurumus ir besipilecianti pavojų. Neseniai jo dviejuose numeriuose tilpo K. Verax straipsnis: "Detrás de la cortina de hierro" Uz gelezines uzdangos. Naujienos apie bolseviku barbarizma Lietuvoje". Tas pats dienrastis atspaudino kun. Dr. J. Prunskio straipsni apie priverciamuju darbu stovyklas Sovietu Sajungoje. Si straipsni persispausdino Argentinos ukrainieciu savaitrastis "Nash Klych" liepos 13 d.

K.

Lietuvis Argentinoje

LIETUVOS GEDULO Paminėjimas. su. Dr.
H. Lukasevicius paskaita

Lietuvai Islaisvinti Centras Argentinoje birželio 23 d. surengė ispudingą Lietuvos pavergimo minėjimą. Rytė buvo pamaldos už Lietuvą ir mirusius lietuvius tremtinius visose pasaulio salyse. Popietis puosnijoje Consejo de Mujeres salėje prasidėjo K. Cibiro izaniginis apie netolimos praeities įvykius, susijusius su Lietuvos pavergimu ir apie musu pastangas ir viltis lasvei atgauti. Centro vardu jis pristatė rinkinei publikai neseniai is Europos atvykusi Dr. H. Lukaseviciu, kurio pusantros valandos trukusi kalba kartais sulaikydavo klausytoju kvapa. Pati tema "Lietuva mirties seselyje", paskaitininko puikus iskalbingumas, jo nuosirdumas domino ir jaudino visus iki asaru. Kai jis kalbėjo apie bolševiku ir vokieciu siautėjimą musu senojoje tevinėje, apie lietuviu tremimą i Sibira, apie musu tautieciu sielvartus ir skurda isėrime V. Europoje, publika jautesi tarsi matanti siurpila filma.

Ponia L. Grauzinienė padariusi lietuviu tremtiniu vaikų Europoje selpimo apyskaita kvietė Argentinos lietuvius ir toliau si kilnu darba testi. Cia pat pertraukos metu buvo surinkta per 500 pezu. Aukavusieji nemokamai gavo meniska vienkartinį leidini "Lietuvai".

Minėjė dalyje, kaip visados, sauniai pasirodė Sv. Cecilijos choras su patriotiniu repertuaru. Kandidatė i baletu sokerjas Colón teatre, jaunutė R. Ryliškytė pasoko du numerius, o kita jauna lietuvaitė Reg. Virgailytė paskambino Bethoveno "Mėnesiena" ir Listo "Lakstingale". P. Runimienė padeklamavo Aiscio "O, lietuvi".

Minėjime dalyvavo Lietuvos Ministras P. Amerikai Dr. K. Grauzinis su seima. Baigiamajame zodyje K. Cibiras palinkėjo kitimet minėti jau ne gedulo, o laisvės atgavimo triunfa.

K.

SAUNUS KONCERTAS

Ausros Vartu parapijos klebono kun. K. Vengro iniciatyva Sv. Cecilijos choras 14 lie-

pos surengė dideli lietuvisku dainu koncerta. Buvo nusamdyta erdvi sveicaru salė, i kuria, nepaisant blogo oro, atvyko apie 600 lietuviu.

Sv. Cecilijos choras, siuo metu turis apie 50 nariu, Argentinoje yra vienintelis lietuviu choras, ir, berods, pats pajėgiausias is visu P. Amerikos lietuviu koloniju tos rusies meno kolektyvas. Jo vadovas, muz. Vac. Rymavicius ne tik sekmingai lavina, bet tolydzio vis kuria naujus religinius ir patriotinius kurinius. Si karta, pavyzdžiui, is padainuotu 25 dainu, beveik pusė buvo paties chorvedzio komponuotos. Jo "Tėvynės ilgesys", keturiems misriems balsams ir solo griaudi nostalgija publikos buvo prasoma pakartoti.

Pertraukos metu kun. K. Vengras paskelbė lietuviskos mokyklos ir nuosavos salės statybos vaju. Jei lietuviai reikiamai si sumanyma remis, tai uz poros mėnesiu statyba bus jau pradėta. Na, o kolonija jau zino, kad Tėvai Marijonai savo pazadus tesi. Tikrai linkėtina kuogreiciausiai turėti sava pastoge.

K.

BOLSEVIKISKAS MELAS

Esama juk visokiausiu melu, bet jau nėra slykstesnio uz bolševikiskaji. Taip manai pasiskaitės "pazangijame" "A. L. Balse" nr. 780 redakcini straipsniuka, agituojanti remti komunistini, vienos Europos valstybės agentu inspiruota, lietuviskai kalbanciu "kongresa" Montevideo mieste rugp. 24 d.

Kad redaktorius, kurio zmona su sunum is Lietuvos nuo bolševiku, rodos, pabėgo i Vokietija, neturi, gėdos su komunistais biciuliauti ir ju isgamiska veikima remti, kad leidėjas, kurio brolis taip pat bijo grizti i sovietinama Lietuva, neturi, gėdos toki redaktoriu laikyti, tai jau ju apkerpėjusios sazinės reikalas, bet kai tokie tipai skelbia, kad visi Argentinos lietuviai yra toki kaip jie, tai jau melas per akis.

Tiesia gi yra ta, kad vadinamo "kongreso" reikalu komunistu susaukta "Vorwaerts" lizde galėjo dalyvauti visu Maskvos patriotu klapiukai (ju tarpe, zinoma, ir Norkus), tokiu organizaciju komunistuojantieji atstovai, kurie net vasario 16-tos minėjima laiko nepatogia politika, bet ten nedalyvavo, ir negalėjo dalyvauti ir butu kviečiami; nė vienas patriotiniu lietuvisku organizaciju atstovas. Tad prisidengimas visu Argentinos lietuviu vardu "Balsu" yra ne kas kita, kaip suktas bandymas savo niekinga linija pateisinti.

PAVERGTOJI LIETUVA

LAISKAS

Musu redaktorius neseniai gavo iš vieno, tautiečio laiska, kuris pergvyveno Lietuvoje abi okupacijas ir iš jos pasitraukė, kai bolsėvikišis maras antra karta užpludo Lietuvą. Kam būtų idomu šio laiško autentiškumas, tas visuomet gali kreiptis į musų žurnalo redakciją ir pasitikrinti. Praleisdami grynai asmenes šio laiško vietas, mes perspausdinam tas, kurios liečia okupantų darbus pavergtoje Lietuvoje. Laiskas taip skamba

Gerbiamas Tautietii!

Sirdingai dėkoju už didelę paramą, ypač suradime man brangaus asmens. Tamsta idoma, kodėl bėgome iš Lietuvos? Kodėl bėgo net ir darbininkai, kurie neturėjo jokios nuosavybės ir gyveno iš savo rankų darbo? Man teko pergventi vienerius metus maskoliskoji ir keturis metus vokiskojo okupacijos, teko matyti ju teroro žiaurumai ir paciam nuo jo kentėti.

Bet savo bausių žiaurumų daugiausiai pasizymejo rusai. Jie dienos metu plėšė paskutini lietuvių turta ir saude vietoje kiekviena, kuris tik pasakė pasipriesinimo žodi. Neapsakomai kankino lietuvių tik už tai, kad jie buvo lietuviai ir mylėjo savo krastą. Pavyzdžiui, netoli Telsių, viename miskelyje maskoliams atsitraukus buvo atrasti nuzudyti lietuvių kapai. Juose taip pat rado visokių kankinimo įrankių, kuriuos paskui lavonu tikrinimo daktaru ir zinovų komisija rodė žmonėms. Tenai buvo elektros masinėlės, žnyplės, visokių gembų ir kitokių žvėrisko kankinimo įrankių. Baisus siurpuliai krato kiekviena žmogų, kai parodė nukankintu lietuviu atkastus ir sužalotus lavonus. Vyrai buvo pazaboti, ispianti jiems liežuviai, isbadytos akys ir daugeliui suskaldyti kiausai. Moterys visos išniekintos, nupiaustytos joms krutys, sulazyti kaulai ir taip pat mirė kankinių mirtimi.

Tokiomis baisenybėmis maskoliai pasizymejo visoje Lietuvoje, o ypač prieš pat kara su vokieciais, jie pradejo daryti negirdėtas žmonių medžiokles. Naktimis jie puolė mie-

gancius lietuvus, trauke iš lovu, vienuose baltiniuose grudo ir sunkvezimius ir veze į artimiausią geležinkelio stotį. Tenai stacių žmonių privarė pilnus kiauolinius vagonus ir aklinau užkalė vagonu duris bei langelius. Reikėjo tada girdėti tuos žiurbių kudykių klysmus ir motinų dejavimus, nes sveiki ir gyvi žmonės tuomet trško užkaltauose vagonuose.

Mazeikiuose, komunistu vadai su lazdomis musė ir vaikė tas lietuves moterėles, kurios mėginio prisiartinti prie vagonu ir nelaimingiesiems žiaurumu, čia pasizmejo komunistas Boruch, žydu tautybės.

Užkaltauose vagonuose daug moterų gimdė ir saukėsi pagalbos, bet komunistai ir maziausios domės neatkreipė ir jokios medikinos pagalbos nei vienai nesuteikė.

Taigi, kai šį raudonojo maro smėkla antru kartu prislūgino prie Lietuvos sienos, teko gelbėtis bet kokių keliu, kuris dar žmonėms liko atviras.

Su pagarba K. S-AS.
(Tesinys seka)

ZALIUKAI

Lietuvoje tebeina atkakli kova su okupantais. Ta kova veda lietuvių partizanų daliniai. Taigi, tenai eina nelygi kova nykstuko su milžinu. Visi lietuviai partizanus vadina zaliukais, o maskoliai banditais. Zaliuku pilni Lietuvos miskai, bet gyviausiai veikia Alytaus, Panevėžio bei Zarasų rajonai, o visu smarkiausias ir daugiausiai bolsėviku garbinamas yra Suvalkijos dalinis „Viesulas“.

Dabar zaliukai yra defensyvoji, bet prasidėjus karui su bolsėvikais, jie tuojau pereis ofensyvą. Kol kas jie tenkinasi sudraudimu bolsėvikių valsciu komitetu, kad tie nesauvaliautu ir perdaug neplėstu žmonių. Daznai būrius lietuvių išgelbsti iš kalėjimų, daznai iš varomų į Sibira kolonų. Kiek sunkiau su maistu ir drabužiais, bet ir to jie visgi susiranda, ypač iš bolsėvikišku gurguoliu. Ginklu gauna iš pacių raudonarmiecių, kurie nenorėdami grizti į Stalino pragara, su visais ginklais ateina, pas partizanus, kad bendrai kovojus.

Pietų Amerikos Lietuviai

Mes kreipėmės į jus prieš keletą mėnesių kviesdamos gelbėti bėdaujančius ir šaltį kenčiančius lietuvių tremtinių vaikus, kviesdamos aukoti drabužiais, apavu, pinigais, kas ką gali, kad nors truputį palengvinus jų bėsią padėti...

Šiandieną čia norime visiems padėkoti ir pasidžiaugti, kad mūsų šaukimas nepasiliko be atgarsio — šimtai gerasirdžių lietuvių atsiliepė ir dosniai aukojo savo tautiečių vaikiams padėti.

Iš žemiau paduodamos apyskaitos matyti, kas ir kiek davė ir kaip tos aukos buvo sunaudotos.

Tačiau mūsų pastangos dabar negali būti baigtos, nes mūsų tremtinių brolių vargams gulo dar nematyti. Mūsų Tėvynė rebenavergta ir jom grįžti nė vienus jų negali, o tremtinio gyvenimas sunkus ir erškėčiais nuklotas.

Kaip visi gerai žinom, Europoje vargas ir skurdas dar begalinis, patiems įvairių kraštų šeiminiškams sunku gyventi, tai ką gi bekalbėti apie prisiglaudusius pabėgėlius, kokiais yra ten šiandien lietuviai.

Cionai gi, reikia pripažinti, visi neblogai gyvenam, darbo netrūksta, uždarbiai pakilo, visokių švenčių priedų gaunama, vaikučiai mūsų solūs, svarūs ir apręgti. Tad kodėl nors truputį nepasidalinti su anais žiauriausiu priešo nuskriaustais, visko netekusiais, mūsų brolių vaikais, kodėl neduoti jiems nors kiek trupinių nuo mūsų stalo, nors keletos išaugtų mūsų vaikų drabužėlių ar batukų, nors keletos atliekamų pežų...

Mūsų čia paaugutas ar nupirktais daiktais, Europon nusistęsus, kelis kart vertesnis pasidaro ir kaip jis reikalingas tiems, kurie nieko neturi ir nieko nusipirkti, dažnai net už pinigų negali.

Kai kas, teko girdėti, nenoriai aukoja, sakydami, kad nežinia, kas tuos dalykus gaus, ar jie pasteks labiausiai jų reikalingus. ... Į tai galime tik atsakyti, kad pagalbos lygiai reikalingi yra visi tremtiniai, nes visi jie labai vargsta, visi jie nieko neturi.

Pirmoji mūsų drabužių ir batų siunta jau pasiekė Europą ir bus padalinta anglų okupuotos Vokietijos dalyje esantiems lietuviams. Neuzilgo tikimės gauti tikslų žinių ir laisčių iš tų, kuriuos mūsų siuntiniai bus pasiekę.

Tad dar kartą kreipiamės į visus tautiečius, prašydamos aukoti ir nesustoti aukavus, nes mūsų pagalba lietuvių tremtinių vaikams yra labai reikalinga.

Tarptautinės Vairams Gelbėti Sąjungos LIETUVIŲ SUB-KOMITETAS.

Buenos Aires 1946-IV-6 d

Apyskaita

Š m b ž ū i o 23 d. «Bibl. del Consejo de Mujeres» patalpose įvykusio parengimo:

Už įėjimo bilietus ir gėles gauta \$ 237.40

Programoms, propagandai išleista \$ 59.25

Grynas pelnas \$ 178.15

Laikė pertraukos parengimo proga gauta aukų:

Po \$ 100 — L. K. Grauziniai, Pranas Rimanauskas. Po \$ 50 — E. Cekanaušienė. Po \$ 20 — J. Cėkanauskas. Po \$ 15 — P. Muizis. Po \$ 10 — B. Mikšys, L. Zakrys, J. Petrauskas, A. Simčius, B. Kesilus, L. V. Sruogai, J. Zaickas, J. Žečys, A. Jasutis, J. Jurmus, P. P. Kuračai, V. Norkaitis, J. Satkevičius, Alicia ir Jurgutis Brazaičiai, J. Bendorinas, A. Grišonas, K. Cibras. Po \$ 5 — A. Galakvosčius, S. Vitkišius, K. Krikščiūnas, A. Sabalienė, E. Kupčiūnas, A. Kriaučiūnas,

J. Karūzas, R. Tamulionienė, S. Smigelskis, P. Krapavickaa, K. Dailidonytė, A. Petrauskas, K. Misiūnas, Kust. Misiūnas, M. Žygaitė, K. Povilonytė, B. Juodis, B. Deveikis, O. Kesilienė, I. Padvinskis 3 pezus D. Jasiulis. Po \$ 2 — J. A. Išauskas, T. Aleksienė, J. Skurauškaitė, T. Masulis, R. Kazilūnienė. Po \$ 1 — Marulionis, K. Devydaitis, K. Sakalauskas, J. Stankevičius, Zinytė, Runimas, P. Kazlauskas, V. Sukinis, Krivickienė, Džugytė.

Viso ant aukų lapų pusiarašant surinkta: \$ 578

Parengimo gryną pelną pridėjus gauta: \$ 756.15

Vargstančių Europoje lietuvių tremtinių vaikučių vardu Lietuvių Sub Komitetas nuširdžiai dėkoja «Bibl. del Consejo de Mujeres» už nemokamai pavestą salę, Lietuvai išlaisvinti Centrai Argentinoje už parengimo suorganizavimą, p. Dr. H. Lukoševičiui už pulką paskania, pp. Virgailytę, Rylakytę, Runimienę ir p. Rymavičį su šv. Cecilijos Chora už įdomią programą ir visiems aukotojams už gausias aukas.

T. V. G. S. Lietuvių Sub - Komitetas.

Padėkim Jiems Susirasti Savus

Per — Laisvosios Lietuvos — redakciją, lietuviui tremtiniai Europoje paieško šių savųjų:

Paieškomi Gyveną Argentinoje:

Petro Bajorūno, paieško sesers sūnus Juozas Didžiakis, Balčiūnaitės Agnietės ir Julės, paieško Algirdas - Povilas Radžiūnas. Bulzgio Voiciekaus ir Bulzgienės - Miakaitės Emilės, paieško Povilas Miakas. Čėponaitės Cifrusės, paieško Romualdas Konopackis. Dėmenio Justino, paieško brolio sūnus Anicetas Dėmenis. Jasinevičiaus Petro, paieško Vytautas Jasinevičius, Juodytės Lionės, paieško Bronius Rinkevičius. Klimavičiaus Broniaus, paieško Pranas Šalkauskas. Kumaitės Anelės ir Veronikos, paieško Domas Simonaitis. Jakubonienės Tarutytės, paieško brolis Zigmās Tarutis, Lastausko Pijaus, paieško Zigmās Tarutis. Laužikaitės Julės, paieško sesers sūnus Vladas Zemėliauskas. Mankevičiaus Romano, paieško Vladas Jablonskis. Martinėno Balio, paieško pusbrolis Bronius Rinkevičius. Merkevičiaus Antano, paieško Stasys Majauskas sūnus Juozo. Metekūno Juozo, paieško brolis Antanas Metekūnas, Limbos Mykolo, paieško pusbrolis Adomas Zabukas. Pačkėvėčias Petro, paieško Vytautas Semėška. Sapalo Kosto, paieško krikėstasūnis Jonas Katauskas, Smidto Gilberto, paieško Vladas Jablonskis. Tursos Dominiko ir Urbanavičiaus Vlado, paieško Jurgis Šaučiūnis. Vasiliausko Jono, paieško Domas Simonaitis.

Paieškomi Gyveną Brazilijoje:

Cironkos Prano, paieško Česlovas Cironka Degutytės Angelės, Bronės ir Emilės, paieško pusbrolis Izidorius Degutis. Duklio Boliaus ir Juozo, paieško brolėnas Justas Duklys. laugos Jono, paieško pusbrolis Kazys Narsūlis. Kalužėvičiaus Adomo, paieško brolis Vytautas Kalužėvičius. Karaziejaus Jurgio, paieško Ignas Bardauskas. Kuliešius Prano ir Vinco, paieško jų brolio sūnus Vaclovas Kuliešius. Laukšos Broniaus, agronomo ir Laukšos Liudviko, paieško Mečys Galinauskas iš Kelmės. Levicko Mykolo. paieško Viktoras Augūnas. Monkevičiaus Eduardo, paieško Marijonas Valeiša. Paškevičiaus Vlado, paieško Vytautas Semėška, Petrulionio Olesiaus, paieško Ignas Bardauskas, Saulio Jono. Simkaus Antano, paieško Stasys Oseckas. Zabuko Mykolo, paieško pusbrolis Adomas Zabukas. Kazakevičiaus Jurgio, paieško brolis Viktoras Kazakevičius.

Paieškomi arba apie juos žinantieji Argentinos ir Brazilijos lietuviui prašomi kreip-

tis į «Laisvosios Lietuvos» redakciją, kad gautumėt tremtinių adresus.

PER LIETUVOS PASIUNTINYBE

Buenos Aires, calle Pampa 4174

Lietuviai tremtiniai paieško sekančių gėminių:

Adomaitytės Malvinos, Budrytės Anelės, Brazio Jono, Bindoko Juozo, Bukienės Elenos, Blažio Alekso, Budrio Stepono, Budrevičiaus Jono, Blujaus Vinco, Bielinio Adolio, Dėrenčiaus Jono, Daukšytės Elenos, Dėrelaičio Kazimiero, Gėdelkos Jono, Gudeikienės Julės, Gurskio Liudo, Irėšiuvienės Jonės, Jurėnų Martyno ir Olgos, Juknos Antano, Janutėno Povilo, Jurevičių Juozo, Antano ir Igno. Kimbarausko Prano, Kaulinio Jono, Kumaitės Veronikos ir Anelės, Liškausko Andriejaus, Meldažio Petro, Vinco ir Onos. Macijūnienės Anelės ir Antaninos, Mazlavecko Juozo, Mikalauskaitės Barbaros, Nickaus Jurgio, Neve-rausko Antano, Okunauskų Kazio ir Anelės, Praniasko Jono ir Prano, Povilauskaitės Kazinės, Rumbučio Broniaus, Spogio Aleksandro, Sauleikienės Petrės, Siminskų Eduardo ir Kazimieros, Samuolio Jono, Staniulio Jono, Saprigono Kazio ir Onos, Sadauskų Izidoriaus, Elenos ir Marinės. Silerio Endriko, Sembergo Felikso, Sembergienės Žvingilės Anelės, Švenčionio Aleksandro, Tumoso Jono ir Magdalėnos, Tiėkienės Drazdeuskaitės Petronėlės. Umbražiūnų brolių. Urbičio Stepo ir Vinco, Vaitkevičiaus Julius, Vabolio Jono, Vosylius Ksavero, Vėlykienės Rutkėlytės Adelės, Vasiliausko Jono ir Zarelytės Austros.

Lietuvių Tremtinių Domei

Lietuvos Konsulatas Brazilijoje leidžia mėnesinį retatorių spausdinamą, Biuletėnį, kuris plačiai pasiekia visą Brazilijos lietuvių koloniją. Todėl visi lietuviui tremtiniai: kurie turite gėminių ar pažįstamų Brazilijoje kreipkitės tiesiog šiuo adresu:

Sr. Aleksandras Polšaitis
Consul de Lituania.
Rua Jaguaribe 447.

Sao Paulo.

Brasil.

Šaipoku Kampelis

DESGRACIADOS DZINGULIUKAI

Ot, «draugai», užtaisė vonią,
Baisiai karštą, nemalonį.
Tie iš Cerro patriotai,
Kislingų nelabūs kotai.
Dzingul dzingul dzinguliukai,
Ne Podleckio «brat» dzin dzin.

Karštas prakaitas mus skalauja,
O tie dar baisiau karštauja.
Ir su šita «strošna valma»
Net prezidentūron eina.

Ir bendrai, lyg tinklas voro,
«Kongresą» pakorė ore,
I jį svečių nebekviečia,
Bet mus į baranką riečia.

Ir Arielkinas supyko —
Mūs žioplumas jam netiko.
Sako: «K' sienkie, ne «červoncų»
Dėl žioplųjį «golodrancov».

Sudaręs kėcapo miną,
Va ką diryt paketino:
Aš jus Litvoj kai pasgaušiu —
Sąūras per galvą numausiu.

Jūs «predatelskaja» bėda,
Stalinui padarėt gėda,
O man sčyram «d plomatui»
Parašas «v raschod» jau matos.

Kur tos masės, ką kalbėjot
Ir kur «červoncų» padėjot?
Kur trinyčiai, vyžos, «knutas»
Ir maskoliskės degutas?

Jūs savus čiulpėt planingai,
Su auktom bereikalingai.
Liežuvinis malėt begalo,
Prie stikliuko, ir bokalo.

Bet dabar, nuo vakar ryto,
Pamačiau jus apetiitą.
Valgy, gerti, durnių volioti —
Mopsais į m'nulį loti.

Užtai «fašistai» kvatoja,
Proletarus meškeriojo.
Plinų visai neprašo
Ir gėda man ausis tašo.
Dzingul dzingul dzinguliukai,
Ne Podleckio «brat» dzin dzin.

Osip Visarionovič.

TAIP PAT ŽMONĖS KALBA:

Kad Urugvajaus lietuviški kislingai iš
Desgraciados moralei taip sutrinti, jog jie la-
bai greit užvers savo kanopas.

Kad gruziniškos vergijos propaguotojas
«Darbas», po Ateneo akto ne tik nebekaiba
Pietų Amerikos lietuvių vardu, bet nebeiskal-
ba nė savo kamarilės vardu.

Kad «draugas» Arielkinas, už nenugin-
klaviną «liaudies priešų» užraukęs «červoncų»
maks ir Desgraciados ponačiams atėję 7 ne-
derlingi metai.

Kad Argentinos lietuviški kislingai at-
vyksta į Urugvajų mas-oliskai iškeikti presi-
dentą Perotą ir lietuvių tautai drauginą Ar-
gentiną, bet šitie Kominterno šnipai neva-
žiuoja iš Urugvajaus į Staliną «rojų», o vėl
grįžta į jų keikiamą Argeutiną.

Kad Pranas Sacikauskas nepaprastai
vykusiai užlipęs «Darbo» ruskeliams ant ma-
zolio ir tie vienbalsiai užtraukę:
«Prisižįstam esą žioplai»
Nes «kongresas» jau pervėlai.
Arielikon nepaklausę,
Pasilikom ilgaušiai.

Kad minint raudonarmietišką pulko da-
mą Melnikaitę, «Darbo» politrukas Vaivus-
kas praviręs ir ruskai padeklamavęs:
«Liubliu tebia, kak utrom bulku,
Kak na obied odin kotliet».

Kad iš Staliną «rojaus» visi gauna vie-
nodus, trumpučius ir tik vieną tiesą pasakan-
čius liiškus, kuriuose druguma prašo senų
pančekų, laiškamų popierio, pašiukų, adutų
ir siulų su guzikais.

Kad Buenos Aires bei Berisso lietuviš-
ki komunistai įsidiaršino naudoti «Laisvosios
Lietuvos» vardą savo kislingiškai propagan-
dai ir kad dėl to žurnalo redakcija turėtų pa-
daryti intervenciją į atafinkamą Argentinos
valdžios įstaigas.

Kad «Darbas» skelbia, jog rusų oku-
puotoj Lietuvoj žmogus «nebeišnaudojas»
žmogaus, o Kirstuko sesuo, enkavedistė O.
Stočkėnė tame pačiam «Darbe» rašo, kad
jos vyras ir brčlis amdą tarnaites. Žmonės
kalba, kad tarnaitė, ar Londono lordas ar
Maskvos komiseras — lygus rakalis.

Bodega y Viñedos

de VALENTIN CARNE e HIJO

VINO NATURAL

REDENCION MELILLA

Tel. 22 00 35

Visi lietuviai tik cia perka, nes duodama
gera prekę, ekonominė kaina ir skubus
bei mandagus patarnavimas.

LIBRERIA y JUGUETERIA

SELECTO

— de —

HOSMAR GERIN

Calle GRECIA 4215 — Cerro

Al lado del Cine

Ofrece toda su mercaderia a un 30 % de
rebaja a los suscriptores de esta revista.

Libros castellanos y extranjeros.

ANELE RAULUSKEVICIENE

Didelio pasirinkimo, pigiu kainu bei man-
dagaus patarnavimo, visu rusiu maisto
produktu krautuve. — Lietuviai prasomi
uzeiti persitikrinimui

Calle BOGOTA 3217 — Cerro

Kaunas

PIENINE IR ALINE
ANDRIAUS ALEKNOS

Calle BOGOTA 4001 esq. Bélgica
CERRO

Visuomet sveizi produktai, ekonomiskos
kainos, skubus patarnavimas.
Pasitikrinkit

DIPLOMUOTAS LIETUVIS SIUVEJAS

MOTIEJUS BOLIAUSKAS

Calle Francisco Tajes 1195 P. 2 Ap. 7

Siuvama visu rusiu, rubai, geriausiu med-
ziagu ir pagal paskutinius madu reikala-
vimus. — Savas pas sava, nes rasite ga-
rantuota darba ir ekonomiska kaina.

RESTAURANT Y PENSION

Gran Bretaña

JOUZAS RAMONAS

Savininkas

Geriausia vieta lietuviams turistams at-
vaziuojantiems is Argentinos. Sveikas
valgis. — Svarios lovos pavieniam ir erd-
vus kambariai seimynoms.

JUAN CARLOS GOMEZ 1266

Teléfono: 8 39 05

Montevideo

KRAUTUVÉ IR BARAS

JONO GRAMOSAUSKO

Calle PERU 1992 — Villa del Cerro

Pirmos rusios viso maisto productai ir
svezios darzovės bei vaisiai — Vietos
visu rusiu gerimai — Pigios kainos —
Skubus ir sazingingas patarnavimas.
Persitikrinkite

Casa L I R A

1926 metais apdovanota aukso medaliu
— Tarptautinėj Parodoj Lietuvoje. —
Visu rusių pianu taisymas, sustyga-
vimas, nauju darymas ir pirtvarkymas.
Lietuviams nuolaidos. Savininkas
Antanas Dambrauskas

SAN JOSE 1015

Tel. 8 36 33

foto arte
Esba

GRECIA 3432 - CERRO - Tel. 22 10 54

Savininkas, Stasys Bartnikaitis.

Pr. Riboko ir Airzersteino

MENISKU ODOS ISDIRBINIU

Fabrikas

Call: RIO BRANCO 1102

Visoki meniski odos isdirbiniai parduo-
dami urmu ir paviniai. — Lietuviams
daromos specialės nuolaidos

IMAN**ADOLFAS KAUSINIS**

Vienintelis lietuvis Urugvajuje, turintis
Elektros Stoties Teises. Atlieka: Visus
elektros irengimus ir pataisymus
Lietuviams Didelis Nuolaidos

Calle SAN JOSE 1088

Tel. 8 79 56

Telefonas: 8 79 56

FUNDICION I RADO

Fundición de Bronce M. cánico
Aluminio y Herrajes en General.
Sección Mecánica y Estampados
Matrices de Todas Clases y

Para Toda Industria

Eduardo Jusys

MOLINOS DE RAFFO 473

Teléfono 22 53 05

Montevideo

Imperial

GARINE RUBU VALYKLA

Rubu isvalymas, sulig "DUPLEX" sis-
tema Sermenu rubav. Dazymas ir re-
formavimas skrybeliu ir kostiumu. —
Nematomas uzadymas rkyliu bei p-
pliesimu. — Lietuviams nuolaida: tik
\$ 1.50 kostiumo isvalymas ir isprosy-
mas.

Centralinis Namai:

Calle EJIDO 1241 — Tel. 9 19 10

Skyrius ir dirbtuvės:

Av. BRASIL 3092

Montevideo

TINTORERIA Y SOMBRERERIA

ANDES

DE

ANTONIO YANKUS

ANDES 1257 — Tel. 8 18 03

Moteru ir vyru rubu valymas. — Visu
rusiu skrybeliu valymas ir reformas. —
Kostiumu ir paltu isvertimas. —
Lietuviams nuolaida